

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

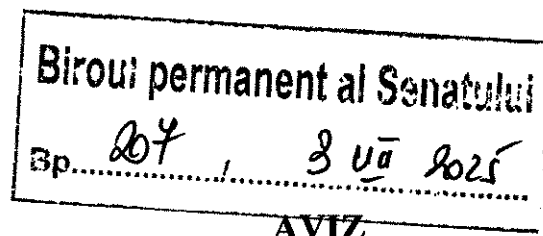
www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3725/25.06.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,

în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerea unei

Biroul permanent al Senatului proprietăți (b207/4.06.2025)

254 / 2.09.2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea

Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerea unei proprietăți (b207/4.06.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 25.06.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă introduce condiții arbitrare și restrictive pentru exercitarea unui drept fundamental, dreptul de a fi ales, fără o justificare proporțională sau rezonabilă în raport cu scopul urmărit:
 - propunerea de a permite candidaturi parlamentare doar pentru persoanele născute într-o anumită unitate administrativ-teritorială sau care dețin acolo o proprietate de

- cel puțin 5 ani încalcă Constituția României, care garantează dreptul de a fi ales pentru toți cetățenii români care îndeplinesc condițiile legale generale;
- criteriul de proprietate este discriminatoriu și regresiv: restrângerea accesului la funcții electivă pentru cetățenii care nu dețin proprietăți este o măsură profund nedemocratică și elitistă, care amintește de cenzurile electorale din regimurile premoderne. Ea exclude din start: tinerii fără bunuri imobile, cetățenii mobili profesional, persoanele vulnerabile economic sau care locuiesc în chirie;
 - confuzie între reprezentare și domiciliu: faptul că un candidat s-a născut într-un județ sau deține acolo o locuință nu este o garanție de cunoaștere a realităților locale sau de implicare civică. Reprezentarea autentică derivă din angajamentul, capacitatea profesională, integritatea sau competența unui candidat, nu din acte de stare civilă sau din posesia unui imobil;
- măsura propusă afectează grav șansele de selecție a celor mai calificați candidați, în special în județele cu populație redusă sau resursă umană limitată, unde riscul de a nu exista persoane eligibile cu experiență relevantă este major;
 - propunerea legislativă vizează restrângerea dreptului de a fi ales în temeiul unor fapte asupra cărora cetățeanul nu are control și care nu sunt de natură a servi, în mod necesar, scopul enunțat de inițiatori (legătura cu circumscripția electorală), în condițiile unei societăți cu grad ridicat și multigenerațional de mobilitate (mobilitatea socială din perioada comunistă, mobilitatea economică de după 1990) sau în temeiul unor considerente de statut social/clasă socială (calitatea de proprietar al unui imobil) și chiar de vârstă (cetățenii tind să dobândească proprietăți semnificativ după vârsta minimă prevăzută de Constituție pentru a fi ales în Parlament);
 - asemenea condiții propuse ar putea avea ca efect nicidecum o reprezentare superioară a intereselor alegătorilor, ci o componență a Parlamentului mult mai puțin reprezentativă, în condițiile în care alegătorii au libertatea de a-și lua deciziile electorale în deplină cunoștință de datele particulare ale candidaților, inclusiv legătura cu circumscripția;
 - legătura dintre candidat și circumscripție poate fi demonstrată nu doar prin locul nașterii sau prin deținerea unei proprietăți, ci și prin proiectele pe care le-a desfășurat sau le va desfășura în respectiva circumscripție;
 - această limitare este de natură a fi potențial neconstituțională în raport cu art. 37 din Constituție, în condițiile în care restrângerea unui drept electoral poate apărea în situații strict delimitate și circumscrise principiilor Constituției, printre care nu se numără și criteriile cenzitare (cum este deținerea unei proprietăți);

- propunerea poate afecta grav principiile democratice, pluralismul politic și egalitatea cetățenilor în fața legii, ea nu răspunde unei nevoi reale de reformă electorală, ci creează o barieră artificială, cu potențial discriminatoriu, într-un sistem electoral deja fragil;
- Constituția nu condiționează exercitarea acestui drept de locul nașterii sau de patrimoniul imobiliar al candidatului. Introducerea unor asemenea condiții ar putea constitui o restrângere nejustificată a unui drept fundamental, ceea ce este neconstituțional, conform art. 5 din Constituție (care permite restrângerea drepturilor doar în condiții stricte și proporționale);
- democrația presupune accesul liber și echitabil al cetățenilor la funcțiile publice. Impunerea unor condiții precum locul nașterii sau patrimoniul personal distorsionează procesul democratic, favorizând excluderea unor candidați valoroși, dar proveniți din afara comunității respective;
- trebuie menționat că CEDO a stabilit că dreptul de a candida nu poate fi restrâns prin condiții arbitrare sau excesive (ex.: hotărârea în cauza Tănase c. Moldovei, 2010).

Președinte,
Sterică FUDULEA